

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/143/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6116224736
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Gallo
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6116224736.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Galla a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Klaudie Koskovej, vo veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, IČO: 50 361 368, proti žalovanej: L. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XX, XXX XX T. T., o zaplatenie 988,99 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 10Csp/182/2016-65 zo dňa 13. februára 2018, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .
- II. Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Banská Bystrica odvolaním napadnutým rozsudkom žalobu žalobcu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalovaná uzatvorila so spoločnosťou Poštová banka, a.s., IČO: 31 340 890 (ďalej len „pôvodný veriteľ“) dňa 10. júna 2009 zmluvu o úvere, na základe ktorej jej pôvodný veriteľ poskytol sumu 1.000 Eur, ktorú sa zaviazala vrátiť s úrokom 25 % ročne v 70 mesačných splátkach po 30,62 Eur splatných od 9. júla 2009 do 9. apríla 2015. Pôvodný veriteľ vyhlásil listom zo dňa 17. marca 2010 mimoriadnu splatnosť úveru k tomuto dátumu. Pohľadávka z úveru bola zmluvami o postúpení pohľadávok zo dňa 15. decembra 2010, 24. februára 2011, 15. decembra 2014 a 15. decembra 2014 postupne postupovaná spoločnostiam BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED, PRO CIVITAS s.r.o., BENCONT INVESTMENTS, s.r.o. a následne na žalobcov.

2. Z právneho hľadiska zmluvu o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, lebo pôvodný veriteľ vystupoval v postavení dodávateľa (predmetom jeho činnosti je aj poskytovanie úverov) a žalovaná v postavení spotrebiteľa (podľa zmluvy nekonala v rámci podnikateľskej ani inej obchodnej činnosti). Zároveň ide o tzv. bankovú pohľadávku, lebo pôvodným veriteľom bola bankou. Pretože žalobca nadobudol pohľadávku postupnými zmluvami o postúpení pohľadávok od banky, skúmal súd v prvom rade dodržanie zákonného postupu pri postupovaní pohľadávky v zmysle zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách.

3. Prvú zmluvu o postúpení z úveru pôvodným veriteľom spoločnosti BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED okresný súd považoval za neplatnú podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre nedodržanie postupu uvedeného v § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách. Táto spoločnosť sa nestala veriteľom z uplatňovanej pohľadávky, a preto nemohla byť platne postúpená sériou ďalších zmlúv o postúpení až

žalobcovi. Okresný súd nemal v konaní preukázanú aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu a preto žalobu zamietol.

4. O nároku na náhradu trov konania okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. V konaní bola plne úspešná žalovaná, keďže si však náhradu trov neuplatnila, ani podľa obsahu spisu jej žiadne trovy nevznikli, súd jej nárok na náhradu trov konania nepriznal.

5. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie, alternatívne, aby žalobe v celom rozsahu vyhovel. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

6. V odôvodnení uviedol, že pokiaľ ide o sled pôvodných postúpení, zo samotnej žaloby je zrejmé, že v konaní 4Er/1134/2014 bolo na okresnom súde vedené vo veci pohľadávky voči žalovanej exekučné konanie, v ktorom bolo najprv zamietnuté poverenie a neskôr zastavené exekučné konanie. Súdu z vlastnej činnosti z exekučného konania malo a mohlo byť zrejmé, že exekučné konanie bolo zastavené voči spoločnosti PRO CIVITAS, s. r. o., pričom súčasťou spisu bol aj exekučný titul - rozhodcovský rozsudok vydaný na veriteľa PRO CIVITAS, s. r. o. Súdu v rámci konania o zaplatenie, bol teda preukázaný zvyšok postúpenia od spoločnosti PRO CIVITAS, s. r. o., až na aktuálneho veriteľa, ktorým je žalobca. Pokiaľ súd prvej inštancie nemal za preukázanú aktívnu legitimáciu na základe rozhodcovského rozsudku, súdu prvej inštancie mala byť táto skutočnosť zrejmá z exekučného konania 4Er/1134/2014, pričom exekučný súd uznal aktívnu legitimáciu spoločnosti PRO CIVITAS, s. r. o., nie je teda jasné z akého dôvodu ju neuznal Okresný súd Banská Bystrica, keďže exekučné konanie je len „pokračovaním“ vo vymožení pohľadávky.

7. Žalobca mal za to, že splnil prvý predpoklad § 92 ods. 8 Zákona o bankách, a to je zosplatenie úveru a zároveň preukázanie jeho doručenia. Žalobca nepovažoval za dôležitú túto skutočnosť uvádzať, keďže v zmysle vyššie uvedeného exekučného konania mal za to, že súd prvej inštancie bude mať sled pôvodných postúpení za preukázaný. Zároveň žalobca uviedol, že pokiaľ ide o druhú podmienku, má za to, že táto bola splnená, nakoľko zo samotnej výzvy na splatenie úveru vyplýva, že úver sa stal predčasne splatný dňa 17.03.2010, pričom poslednú splátku, ktorú realizovala žalovaná bola zo dňa 25.11.2010 a táto skutočnosť vyplývala z listiny „aktuálny stav úveru“, ktorý bol súčasťou návrhu na začatie konania. Podľa názoru žalobcu je tak predmetné rozhodnutie vo svojom odôvodnení nepreskúmateľné. Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a súčasne ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je teda povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. V tejto súvislosti ohľadne odôvodnenia rozhodnutia súdu poukázal na nálezy Ústavného súdu ČR, nálezy Ústavného súdu SR, ako aj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR.

8. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadрила.

9. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP - zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP) bez nariadenia pojednávania (a contrario § 385 ods. 1 CSP), rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1, 2 CSP.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

11. V zmysle § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia okresného súdu, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov v napadnutom rozhodnutí, s doplnením na zdôraznenie jeho správnosti ďalších dôvodov.

13. Ako vyplýva z rozhodnutia okresného súdu je nesporné, že nárok uplatňovaný žalobcom vznikol na základe zmluvy o úvere uzavretej medzi veriteľom Poštová banka, a. s., Bratislava a žalovanou ako dlžníkom zo dňa XX.XX.XXXX o poskytnutí úveru vo výške 1 000,- Eur. Pôvodný veriteľ Poštová banka, a. s., Bratislava je tak bankou, ako právnickou osobou, ktorá je úverovou inštitúciou s bankovým povolením, ktorá okrem iných činností poskytuje úvery. Vzťahy súvisiace so vznikom, organizáciou, riadením, podnikaním a so zánikom bánk upravuje zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

14. Pokiaľ banka poskytla svojmu klientovi úver, na základe ktorého má voči svojmu klientovi pohľadávku zodpovedajúcu peňažnému záväzku, môže túto svoju pohľadávku banka postúpiť inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou len v prípade splnenia predpokladov upravených v § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z.

15. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

16. Atribútmi vyplývajúcimi z ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o možnosti banky postúpiť pohľadávku zodpovedajúcu peňažnému záväzku inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou, sú omeškanie dlžníka so splnením svojho záväzku dlhšie ako 90 kalendárnych dní a písomná výzva banky klientovi (dlžníkovi) na splnenie svojho záväzku. Obidve podmienky pre možnosť postúpenia pohľadávky inej osobe, musia byť splnené kumulatívne. Pokiaľ nie je splnená čo i len jedna podmienka, k postúpeniu pohľadávky nemôže dôjsť platne, nakoľko by došlo k postupu v rozpore so zákonom.

17. Ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. je vo vzťahu k ust. § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka (veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému) právnou normou lex specialis, ktorá sa musí uplatniť prednostne za dodržania zákonom stanovených podmienok.

18. Okresný súd založil svoje rozhodnutie na zistení, že žalobca nie je aktívne legitimovaným účastníkom konania, pretože súdu nepreukázal, že by na neho právne relevantným spôsobom prešiel žalobou uplatňovaný nárok. V odôvodnení svojho rozhodnutia zdôraznil, že zákon pre platné postúpenie pohľadávky banky vyžaduje súčasné splnenie uvedených dvoch podmienok v zmysle § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. pričom splnenie jednej z nich, t. j. relevantné zaslanie písomnej výzvy žalovanej na splatenie záväzku, súd nemal preukázané, preto dospel k záveru, že postúpenie predmetnej pohľadávky bankou ako postupcu na prvého postupníka spoločnosť BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, preto pohľadávka nemohla byť platne postupovaná ani na ďalších postupcov, a teda ani na žalobcu.

19. Povinnosťou banky pred postúpením pohľadávky bolo písomne vyzvať dlžníka (žalovanú) na splatenie peňažného záväzku a preukázať doručenie takejto výzvy žalovanej, ako zákonného predpokladu pre spôsobilé postúpenie pohľadávky podľa ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Žalobca ako konečný postupník, ktorému bola pohľadávka postúpená, bol povinný preukázať platné postupovanie pohľadávok od pôvodného veriteľa Poštovej banky, a. s., Bratislava. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitimácie postupníka, pretože doručenie písomnej výzvy banky dlžníkovi je jednou z podmienok pre platné postúpenie pohľadávky.

20. Žalobca ani v odvolaní neuviedol a nepreukázal žiadne skutočnosti, ktoré by boli relevantné a mohli mať vplyv na výsledok rozhodnutia. Pokiaľ poukazoval na exekučné konanie vedené na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 4Er/1134/2014, v tomto konaní postupovanie pohľadávok nebolo preukazované tak, ako to tvrdí žalobca, pretože ako oprávnený vo veci exekučného konania vystupovala spoločnosť PRO CIVITAS, s. r. o., Bratislava na základe predloženého exekučného titulu, ktorým mal byť rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Rozhodcovskej arbitrážnej a mediáčnej, a. s., so sídlom v Bratislave, sp. zn. PV-C/1011/0668 zo dňa 24.05.2013, pričom exekučný súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol uznesením č. k. 4Er/1134/2014 - 11 zo dňa 07.04.2014 z dôvodu, že právomoc rozhodcovského súdu na rozhodnutie v predmetnej veci bola založená na absolútne neplatnom právnom úkone, neprijateľne dojednanej rozhodcovskej zmluve. Exekučný súd dospel k záveru, že ide o exekučný titul, ktorý vydal orgán na to nepríslušný, na podklade ktorého nie je možné exekúciu vykonať. Následne bolo exekučné konanie zastavené.

21. To, že žalobca uvádzal, že bola splnená podmienka, že žalovaná bola dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením svojho záväzku, nakoľko zo samotnej výzvy na splatenie úveru vyplýva, že úver sa stal predčasne splatný dňa 17.03.2010, pričom poslednú splátku ktorú realizovala žalovaná bola zo dňa 25.11.2009, a táto skutočnosť vyplýva z listiny „aktuálny stav úveru“, ktorý bol súčasťou žaloby, nemá vplyv na výsledok sporu, keďže žaloba bola zamietnutá nie z tohto dôvodu, ale z dôvodu, že nebola preukázaná písomná výzva banky žalovanej na splnenie dlhu predtým než bola pohľadávka banky zodpovedajúca peňažnému záväzku postúpená inej osobe.

22. Rozhodnutie okresného súdu je jasné, zrozumiteľné, preskúmateľné, zodpovedá základným pravidlám logického a jasného vyjadrovania, spĺňa všetky základné gramatické, lexikálne i štylistické hľadiská. Odvolací súd rozhodnutie okresného súdu považuje za dostatočné a presvedčivé, v ktorom sa vysporiadal so všetkými právnymi relevantnými dôvodmi podstatnými pre rozhodnutie sporu. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že napriek tomu, že žalobca v odvolaní namietal nesprávne posúdenie predpokladov pre postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách bankou, ani v rámci odvolacieho konania dodržanie zákonom predpísaných predpokladov upravených v citovanom ustanovení nepreukázal. Civilný sporový proces sa riadi zásadou kontradiktórnosti konania, rovnosti strán sporu a koncentračnou zásadou. Žalobca už pri podaní žaloby mal preukázať, že je aktívne vecne legitímovaným subjektom pre podanie takejto žaloby, a pokiaľ to ani v priebehu konania nepreukázal, ťarcha zodpovednosti za výsledok sporu spočíva na ňom. Odvolací súd preto rozsudok okresného súdu ako súdu prvej inštancie vo veci samej vrátane závislého výroku o trovách konania potvrdil ako vecne správny.

23. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 CSP (ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie) v nadväznosti na ust. § 255 ods. 1 CSP (súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci) vzhľadom na úspech žalovanej v odvolacom konaní. Nakoľko však žalovanej v odvolacom konaní nevznikli žiadne trovy, odvolací súd rozhodol, že jej trovy odvolacieho konania nepriznáva.

24. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).